

Nr. proiect 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

2.1. Raport transnațional

Studiu de referință pentru detectarea timpurie a părăsirii timpurii a școlii

Informații despre proiect

Acronimul proiectului	TESTED
TESTED	
Titlul proiectului	Combaterea abandonului școlar prin screeningul sistematic al elevilor
Numărul acordului	2022-1-RO01-KA220-VET-000086834
Programul UE	Parteneriate de cooperare ERASMUS+ KA2 VET

Pregătit de	BK CON
Data	Septembrie, 2023
Versiune	V2.0
Nivelul de diseminare	Consortiul TeSTED

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale ANPCDEFP. Nici Uniunea Europeană și nici ANPCDEFP nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea

Conținut

1. Despre TeSTED	3
2. Constatări privind cercetarea documentară	6
2.1 Germania	7
2.2. Austria	10
2.3. Bulgaria	11
2.4. Grecia	14
2.5. România	17
3. Constatări privind cercetarea de teren	18
3.1. Austria	18
3.2. Bulgaria	21
3.3. Grecia	24
3.4. România	27
4. Analiza transnațională	31
5. Concluzii	33
6. Referințe	37

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale ANPCDEFP. Nici Uniunea Europeană și nici ANPCDEFP nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea

Nr. proiect 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

1. Despre TeSTED

Proiectul **TESTED "Tackling Drops Through Systematic Students Screening"**, este un proiect finanțat de **Uniunea Europeană, Erasmus+ KA2 – Strategic Partnership VET program, care se desfășoară** în perioada octombrie 2022 – octombrie 2025. Obiectivul său este de a încuraja inovarea printr-un mecanism puternic în mediul VET pentru depistarea timpurie și prevenirea abandonului școlar din cauza dificultăților socio-economice, transformarea furnizorilor de EFP într-o plasă de siguranță pentru cursanții aflați în situații de risc, oferind consiliere și căi alternative și asigurându-le menținerea în educație și formare și absolvirea lor.

Este bine cunoscut faptul că mulți studenți își părăsesc studiile VET, mai ales în primii ani. Lupta împotriva abandonului școlar în domeniul educației și formării profesionale a fost o prioritate pentru UE încă din 2000, ca parte a Strategiei de la Lisabona. În pofida progreselor înregistrate până în prezent, UE este încă departe de obiectiv, iar progresele suplimentare pot fi realizate numai printr-o mai bună înțelegere a problemei și a activităților specifice. Punctul cheie pentru abordarea unei probleme este depistarea timpurie și apoi prevenirea țintită a acesteia. De obicei, elevii din medii socio-economice vulnerabile prezintă semne de suferință înainte de a-și părăsi educația și formarea. Dacă aceste semne sunt detectate la timp, există o șansă mai mare de a-i păstra pe acești elevi cu intervenții relativ simple și eficiente.

Inițiativa **TeSTED** se află în fruntea reimaginării educației și formării profesionale (EFP) pentru a o face mai relevantă pentru nevoile actuale și viitoare. Prin instrumentele dezvoltate de proiect, **TeSTED** va ajuta educatorii cu depistarea precoce a potențialilor abandonuri școlare și le va oferi un mecanism de intervenție care va ajuta elevii cu sprijin și consultare, prevenind astfel ratele de abandon școlar timpuriu.

Raportul este structurat după cum urmează:

- Primul capitol prezintă cadrul TeSTED, scopul și rezultatele studiului de bază pentru detectarea timpurie a părăsirii timpurii a școlii
- Al doilea capitol prezintă constatările cercetării documentate axate pe situația țărilor partenere, în care accentul este pus pe exemplele de bune practici din Germania
- Al treilea capitol descrie rezultatele cercetării de teren din 4 țări partenere: Austria, Bulgaria, Grecia și România, pe baza interviurilor și chestionarelor completate de studenți și profesori, o abordare combinată care facilitează analiza aprofundată a contextului național și o perspectivă directă asupra realității sociale.
- Al patrulea capitol prezintă o analiză transnațională și situații comune identificate în cele 4 țări - Austria, Bulgaria, Grecia și România.

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale ANPCDEFP. Nici Uniunea Europeană și nici ANPCDEFP nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea

Nr. proiect 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

- Al cincilea capitol descrie concluziile și prezintă recomandările și domeniile prioritare pentru proiectarea instrumentului de evaluare TeSTED.

Date generale

Acest raport rezumă activitatea 2.1 dezvoltată în WP2: Realizarea unui studiu de bază pentru detectarea timpurie a abandonului școlar, în principal pentru elevii cu dificultăți socio-economice. Studiul se bazează pe cercetări cantitative și calitative din țările partenere și cercetări de teren, bazate pe interviuri și chestionare completate de studenți și profesori. Această abordare combinată facilitează o analiză aprofundată a contextului național, care oferă o perspectivă directă asupra realității sociale.

Timp de câteva luni, partenerii din Austria, Bulgaria, Grecia și România și-au desfășurat cercetarea națională, care a implicat revizuirea de birou, chestionare și interviuri cu grupurile țintă ale proiectului: personalul VET și studenții din centrele/școlile VET.

Obiectivele cercetării au fost identificate după cum urmează:

- Analizarea situației actuale a abandonului școlar VET
- Colectarea de date statistice și demografice valoroase
- Identificarea principalelor motive pentru care elevii abandonează școala
- Identificarea semnelor timpurii la elevii cu dificultăți socioeconomice
- Pentru a identifica modele comune
- Dezvoltarea unei înțelegeri comune a nevoilor elevilor pentru a preveni abandonul școlar

În acest context, grupul țintă se concentrează pe elevii din școlile secundare și postliceale care provin din medii socio-economice diverse, cu diferite niveluri de pregătire academică, aspirații de carieră și motivație de a învăța. Mulți studenți de la aceste niveluri se află în puncte critice de tranziție în dezvoltarea lor educațională și profesională, confruntându-se cu decizii privind educația ulterioară, formarea sau intrarea pe piața forței de muncă.

Vizând elevii din școlile secundare și postliceale VET pentru a preveni riscul de abandon școlar și implementând strategii de sprijin personalizate, instituțiile de învățământ pot împuternici acești elevi să depășească provocările, să rămână implicați în studii și să obțină succes în educația și profesia.

Obiectivul cercetării s-a axat pe identificarea principalilor factori care determină unii elevi, din grupul țintă, din sistemul de educație și formare profesională, să abandoneze școala, să creeze mecanisme de sprijin pentru viitorii studenți și să le îmbunătățească experiența de studiu.

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale ANPCDEFP. Nici Uniunea Europeană și nici ANPCDEFP nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea

Nr. proiect 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

O imagine de ansamblu, datele incluse în acest raport sunt:

Cercetare documentară - Austria, Bulgaria, Germania, Grecia, România					
Cercetare depusă	Perspectiva profesorului				
	Perspectiva studentului				
Țări	Austria	Bulgaria	Grecia	România	Total
Interviuri	5	6	5	6	22
Chestionare	12	17+16	16+11	22	94

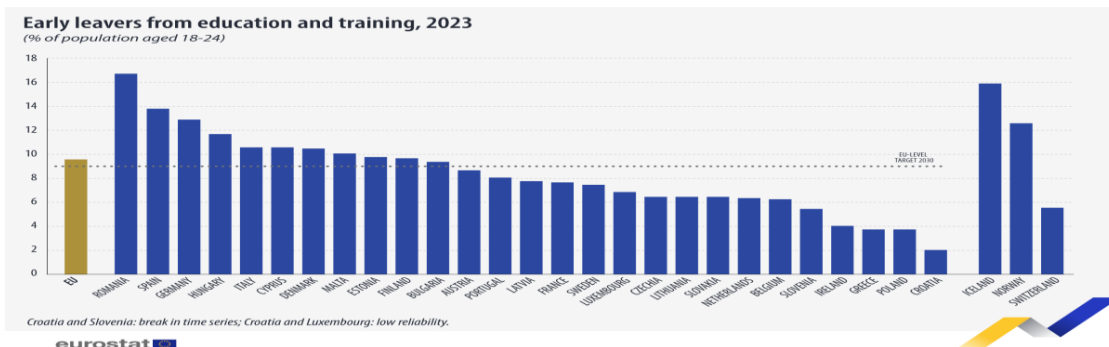
Constatările următorului raport vor fi utilizate pentru a crea principalul rezultat al pachetului de lucru 2, care este dezvoltarea unui instrument de **evaluare pentru detectarea timpurie a abandonului probabil**. Chestionarul de evaluare poate fi un instrument extrem de benefic pentru profesori în eforturile lor de a reduce abandonul școlar. Prin identificarea elevilor cu risc ridicat de abandon școlar și furnizarea de informații despre factorii de risc specifici, chestionarele pot ajuta profesorii să implementeze intervenții individualizate și preventive eficiente.

Actualitatea datelor

În 2023, 9,5 % dintre tinerii cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani din UE absolviseră cel mult un învățământ secundar inferior și nu urmau studii sau formări suplimentare (abandonul timpuriu). Proporția celor care au părăsit timpuriu sistemul de educație și formare în UE în 2023 a variat de la 2,0 % în Croația la 16,6 % în România, după cum se prevede de datele Eurostat.

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale ANPCDEFP. Nici Uniunea Europeană și nici ANPCDEFP nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea

Nr. proiect 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

Caracteristicile socio-economice sunt predictorii abandonului școlar, deoarece sunt legate de egalitatea de șanse în educație. Abandonul școlar timpuriu este asociat cu sănătatea precară, sărăcia, marginalizarea socială și șomajul. Unii tineri își întrerup educația și formarea prea devreme din mai multe motive, cum ar fi condiții socio-economice incerte, probleme personale sau familiale sau dificultăți de învățare. Alte elemente cruciale includ relațiile profesor-elev, atmosfera școlară și structura sistemului educațional.

2. Constatări privind cercetarea documentară

Fenomenul abandonului școlar în sistemul VET impune necesitatea de a oferi instrumente valide profesorilor din sistemul VET. Implementarea programelor de intervenție timpurie și a sistemelor de sprijin în cadrul instituțiilor VET poate ajuta la identificarea studenților cu risc de abandon școlar și le poate oferi asistență personalizată, mentorat și consiliere pentru a răspunde nevoilor lor. Profesorii VET joacă un rol important în prevenirea abandonului școlar și asigurarea succesului elevilor în învățământul profesional. Prin urmare, este esențial să le oferim instrumente și sprijin valide pentru a aborda această problemă. În același timp, profesorii VET au nevoie de formare specializată și dezvoltare profesională continuă pentru a înțelege mai bine nevoile elevilor aflați în situații de risc, pentru a folosi strategii de predare eficiente și pentru a oferi sprijin și îndrumare adecvate.

Studiul Eurydice privind sistemele de educație și formare din Europa (2022) a analizat sistemele VET din 43 de țări europene, inclusiv Germania, și a constatat că Germania are una dintre cele mai scăzute rate de părăsire timpurie a școlii în EFP (sub 6%).

¹ Părăsirea timpurie a educației și formării-2023

<https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=File:Early-leavers-from-education-and-training-2023.png>

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale ANPCDEFP. Nici Uniunea Europeană și nici ANPCDEFP nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea

Nr. proiect 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

Acesta a evidențiat următoarele elemente-cheie ale sistemului VET din Germania care contribuie la reducerea abandonului școlar:

- Sistemul de învățământ dual oferă studenților experiență practică relevantă pentru piața muncii, sporindu-le motivația și satisfacția.
- Orientarea în carieră este oferită studenților de la o vârstă fragedă, ajutându-i să ia decizii informate cu privire la traiectoriile lor educaționale și de carieră.
- Sprijinul financiar este disponibil pentru studenții din familii cu venituri mici, eliminând barierele financiare în calea participării la educație.²

2.1 Germania

Germania este considerată un exemplu de bună practică în reducerea părăsirii timpurii a școlii în EFP. Succesul Germaniei se datorează unei combinații de factori, inclusiv sistemului de învățământ dual, colaborării strânse cu sectorul privat, sprijinului individualizat al studenților și politicilor educaționale coerente.

Germania se mândrește cu un sistem de educație și formare profesională (EFP) bine stabilit, care joacă un rol esențial în pregătirea forței de muncă. Acest sistem dual combină învățarea în clasă cu instruirea practică în companii.³ Unul dintre punctele sale forte unice este implicarea partenerilor sociali, cu o conducere politică clară și tranziții ușoare de la școală la locul de muncă. Sistemul german pune accentul pe perfecționare, cu accent pe examenele profesionale avansate și programele Fachschule care leagă formarea de recunoașterea învățării anterioare. În plus, oferă parcursuri pentru absolvenții VET pentru a accesa învățământul superior.

În ciuda punctelor sale forte, Germania se confruntă cu provocări legate de ratele de abandon școlar în învățământul profesional.⁴ Datele recente indică o scădere a atractivității EFP din învățământul secundar superior, mai mulți studenți optând pentru programe generale de învățământ superior. În timp ce sistemul dual VET se bucură de rate ridicate de ocupare a forței de muncă, păstrarea cursanților în programele VET

² Indicatori structurali pentru monitorizarea sistemelor de educație și formare în Europa, raportul de referință Eurydice, 2022
<file:///C:/Users/cursu/Downloads/structural%20indicators%20for%20monitoring%20education%20and-EC0522293ENN.pdf>

³ CEDEFOP
<https://www.cedefop.europa.eu/en/news/germany-vocational-orientation-young-people-times-social-upheaval>

⁴ Krotz M., Deutscher V., Renunțarea la VET <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC8762988/>
Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale ANPCDEFOP. Nici Uniunea Europeană și nici ANPCDEFOP nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea

Nr. proiect 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

a devenit din ce în ce mai dificilă.⁵ Schimbările demografice și atracția educației academice au contribuit la această tendință. Există probleme de nepotrivire, companiile luptându-se să găsească suficienți ucenici, în timp ce potențialii cursanți rămân neexploatați, în special în rândul migranților și refugiaților.

Germania a adoptat diverse strategii și inițiative pentru a aborda aceste provocări.⁶ Amendamentul din 2020 la Legea privind formarea profesională urmărește să promoveze învățământul profesional superior prin evidențierea echivalenței învățământului academic. De asemenea, acordă angajaților dreptul de a accesa finanțarea continuă a EFP, în special atunci când schimbările structurale le afectează cariera. În plus, schemele de finanțare precum InnoVET sprijină cooperarea de înaltă calitate între locurile de învățare și transferul de cunoștințe în practicile companiei.⁷

Promovarea formării profesionale de îngrijire și asistență medicală este o altă prioritate, cu măsuri precum extinderea calificărilor și introducerea remunerației pentru stagiarilor din instituțiile de sănătate. Inițiativa VET 4.0⁸ investighează impactul digitalizării asupra calificărilor și competențelor, pregătind sistemul VET pentru tranziția digitală și ecologică.

Lecțiile învățate din sistemul de educație și formare profesională (EFP) din Germania oferă informații valoroase pentru națiunile care doresc să-și îmbunătățească propriile programe de educație și dezvoltare a forței de muncă.

- **Integrarea partenerilor sociali:** Succesul Germaniei în EFP este strâns legat de integrarea partenerilor sociali, inclusiv a angajatorilor și a sindicatelor, în proiectarea și implementarea EFP, care asigură că programele VET se aliniază la nevoile pieței muncii, rezultând o forță de muncă calificată care satisface cerințele industriei.
- **Flexibilitatea sistemului dual:** Flexibilitatea sistemului dual VET din Germania permite cursanților să combine educația la clasă cu experiența practică de lucru. Această adaptabilitate îi ajută pe indivizi să facă alegeri de carieră în cunoștință de cauză, încurajează un simț al responsabilității și le permite să dezvolte abilități valoroase.
- **Promovarea excelenței în EFP:** Accentul Germaniei pe promovarea excelenței în EFP prin inițiative precum InnoVET și VET 4.0 încurajează inovația, transferul de cunoștințe și asigurarea calității în învățământul profesional.

⁵ CEDEFOP, Educația și formarea profesională în Germania https://www.cedefop.europa.eu/files/4184_en.pdf

⁶ Perspective pentru învățământul profesional în Statele Unite: Lecții din Germania <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED574618.pdf>

⁷ OCDE, Competențe dincolo de școli: Revizuirea Germaniei <https://www.oecd.org/education/skills-beyond-school/ASkillsbeyondSchoolReviewofGermany.pdf>

⁸ BIBB, Educație și formare profesională 4.0 <https://www.bibb.de/en/25228.php>

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale ANPCDEF. Nici Uniunea Europeană și nici ANPCDEF nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea

Nr. proiect 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

- **Abordarea inegalității:** Eforturile Germaniei de a sprijini grupurile dezavantajate, cum ar fi migrații și refugiații, în accesarea programelor VET servesc drept lecție în abordarea inegalității.

Pentru a aborda în continuare în mod eficient ratele de abandon școlar, Germania trebuie să încurajeze tranziția de la EFP postliceală la învățământul superior academic prin facilitarea acordurilor de transfer de credite.⁹ Informații mai bune despre cursurile pregătitoare pentru examenele profesionale, împreună cu autoreglementarea industriei, sunt esențiale pentru a sprijini alegerile studenților. Ar trebui explorate standarde clare pentru toate examenele pentru a asigura calitatea.

Pentru a menține la zi competențele forței de muncă ale Fachschulen, este vital să permită flexibilitate în angajarea profesorilor cu jumătate de normă din industrie și să încurajeze profesorii cu normă întreagă să câștige experiență în industrie.

Modernizarea și adaptarea EFP la tranzițiile digitale și ecologice rămâne o prioritate, la fel ca și oferirea de îndrumare și sprijin pentru a reduce decalajul dintre cursanți și locurile de formare.

Concluziile trase din discuțiile dintre parteneri s-au axat pe exemplele de bune practici identificate în Germania, în special instrumentele de evaluare utilizate în programele de consiliere din Germania: teste care măsoară abilitățile cognitive sau trăsăturile de personalitate, teste de interes și chestionare de risc pentru abandonul școlar, care evaluează factorii de risc pentru abandonul școlar:

- ✚ **Jugend stärken** - un program finanțat federal care oferă sprijin elevilor cu risc de abandon școlar în clasele 8-13, care folosește instrumente de evaluare individualizate pentru a identifica nevoile specifice ale fiecărui elev și oferă elevilor consiliere individuală și de grup, precum și sprijin academic, de carieră și social.
- ✚ **"Kein Abschluss ohne Anschluss" (KAoA)** - un program național care oferă sprijin elevilor cu risc de abandon școlar în clasele 7-10 și utilizează o varietate de instrumente de evaluare, inclusiv teste de inteligență, teste de personalitate și chestionare de atitudine.

Sistemul de învățământ dual din Germania, orientarea profesională timpurie și individualizată și sprijinul financiar pentru studenți par a fi factori cheie care contribuie la rata scăzută a abandonului școlar din țară.

⁹ Beckmann, Janina & Wicht, Alexandra & Siembab, Matthias. (2021). Compromisuri în carieră și abandon din învățământul și formarea profesională în Germania
https://www.researchgate.net/publication/351442555_Career_Compromises_and_Dropout_from_Vocational_Education_and_Training_in_Germany

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale ANPCDEFP. Nici Uniunea Europeană și nici ANPCDEFP nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea

Nr. proiect 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

2.2. Austria

Potrivit unui raport al Ministerului Federal al Educației, Științei și Cercetării din Austria¹⁰, rata abandonului școlar în Austria este mai mare decât media Uniunii Europene. Cifrele raportului arată că, în anul școlar 2019/2020, 8,6 % dintre elevii din Austria au părăsit școala fără a absolvi. Cele mai mari rate de abandon școlar au fost înregistrate în școlile profesionale, unde rata a fost de 15,6%. În schimb, rata abandonului școlar în școlile secundare generale a fost mai mică, de 3,9%.

De atunci, situația s-a îmbunătățit în anumite privințe, de exemplu, potrivit unui raport Eurostat¹¹, procentul de abandon timpuriu al școlii în Austria a fost de 7,9 % în 2020, ușor mai mare decât media UE de 6,3 %. Rata celor care părăsesc timpuriu școala este cea mai mare în rândul băieților, elevilor din familii de migrație și elevilor din medii socio-economice mai scăzute.

Mai mulți factori contribuie la rata ridicată a abandonului școlar din Austria.¹² Acestea includ lipsa de sprijin din partea școlilor și familiilor, factorii socio-economici și discriminarea bazată pe gen, rasă, mediu cultural și religie. În plus, elevii care se confruntă cu dificultăți academice sau se simt deconectați de comunitatea lor școlară sunt, de asemenea, expuși riscului de abandon școlar.

Pentru a aborda problema abandonului școlar în Austria, guvernul a luat diverse măsuri, inclusiv programe de coaching/consiliere¹³ și sprijin psihologic în școli¹⁴, programe de formare profesională și inițiative de îmbunătățire a calității generale a educației. Cu toate acestea, trebuie făcut mai mult pentru a se asigura că elevii din medii diferite au acces egal la educație și la resursele de care au nevoie pentru a reuși.

Motivul abandonului școlar în Austria sunt diverse conform surselor oficiale și pot include probleme personale și familiale, probleme financiare, dificultăți academice, lipsă de motivație și sisteme de sprijin inadecvate. Problema abandonului școlar este deosebit de răspândită în rândul tinerilor din medii defavorizate social, al comunităților de migranți și al celor cu dificultăți de învățare.¹⁵

¹⁰ Site-ul Ministerului Federal al Educației, Științei și Cercetării din Austria, a se vedea

<https://www.bmbwf.gv.at/Themen/schule/bef/schulabbruch.html>

¹¹ Abandonul timpuriu din educație și formare, 2024 [https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-](https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Early_leavers_from_education_and_training)

[explained/index.php?title=Early leavers from education and training](https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Early_leavers_from_education_and_training)

¹² Devreme Școală Plecare –Picătură Afară în Austria, 2016 [https://journal.ph-](https://journal.ph-noe.ac.at/index.php/resource/article/download/283/338/1266)

¹³ Coaching pentru tineret, Ministerul Federal Subiecte: <https://www.bmbwf.gv.at/Themen/schule/beratung/psus/jugendcoaching.html>

¹⁴ Consiliere psihosocială la și pentru școli, 2015 <https://www.schulpsychologie.at/15>

¹⁵ Perchinunno, P., Bilancia, M. și Vitale, D. (2021). O analiză statistică a factorilor care afectează abandonul școlar superior. Cercetarea indicatorilor sociali, 156, 341-362.

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale ANPCDEFP.

Nici Uniunea Europeană și nici ANPCDEFP nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea

2.3. Bulgaria

Unul din zece tineri cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani a abandonat sistemul educațional timpuriu. Acest lucru este arătat de datele Institutului Național de Statistică (INS) despre forța de muncă din Bulgaria în 2022. Tinerii cu vârste cuprinse între 15 și 29 de ani care nu studiază și nici nu lucrează în 2022 au reprezentat 15,1 % din ponderea totală a șomerilor¹⁶.

Într-o lume în care tehnologia se dezvoltă rapid, nevoia de educație de calitate pentru tineri este acută. Abandonul școlar este o condiție prealabilă serioasă pentru a cădea în cercul vicios al sărăciei din cauza lipsei de educație și a lipsei de oameni educați din cauza sărăciei. Raportul anual "Notebook" emis de National Children's Network afirmă că "un elev care renunță la școală are o relație ruptă cu școala sau comunitatea școlară".¹⁷ Refuzul sau incapacitatea unui copil de a merge la școală este adesea înrădăcinată în relațiile rupte cu mediul școlar – acești tineri nu reușesc să construiască o relație sănătoasă cu profesorii și colegii.

În urmă cu un an, subiectul euro-orfanilor a fost ridicat din nou - copiii ai căror părinți lucrează în străinătate și care sunt lăsați să fie îngrijiți de rude și prieteni. "Familie transnațională" este conceptul din literatura științifică care descrie o familie ai cărei membri trăiesc în țări diferite, dar mențin legături între ei, indiferent de distanța spațială. Nu există statistici oficiale despre câte familii bulgare sunt "transnaționale". Dar ținând cont de faptul că între 1,5 și 2 milioane de bulgari locuiesc permanent în afara țării, procentul este probabil să fie semnificativ. Situația din satele Rodopilor de Est, Regiunea Nord-Vest și Regiunea Nord-Centrală este cea mai îngrijorătoare, unde procentul copiilor rămași în Bulgaria în grija rudelor și prietenilor depășește 60%, potrivit unui studiu din 2019¹⁸. Potrivit acestuia, profilul tipic al acestor familii include bulgari din așezări mai mici, de obicei cu studii secundare, cu vârste cuprinse între 25-35 de ani, care au 1 sau 2 copii, cel mai adesea lăsați în seama bunicilor lor. În comparație cu socializarea copiilor dintr-o familie tradițională, socializarea în transnațional este adesea problematică și implică multe riscuri: comportamentale, valorice, de sănătate, emoționale etc. Chiar și toată grija și dedicarea rudelor nu pot compensa pe deplin absența tatălui și a mamei. Deși în cele mai multe cazuri acești copii sunt bine îngrijiți material, datorită fondurilor trimise de părinții lor, se confruntă cu o serie de

¹⁶ <https://www.nsi.bg/bg/content/4013/persoane-fara-fora-de-munca-la-nivel-national-regionale-statistice-districte>

¹⁷ https://nmd.bg/wp-content/uploads/2013/08/Belejniki2022_web_low_res_compressed-1.pdf

¹⁸ Popova, A., "Deficite în socializarea copiilor din familiile părinților care lucrează în străinătate. Teză de doctorat". 2019, Sofia: IFS, BAS

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale ANPCDEFP. Nici Uniunea Europeană și nici ANPCDEFP nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea

Nr. proiect 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

probleme, atât de natură juridică, cât și administrativă - în asigurarea reprezentării, accesului la asistență medicală, educație, precum și în plan psihologic și emoțional. La acești copii, există un risc crescut de agresivitate, retragere, înrăutățirea succesului și abandonul școlar, abuz de alcool și substanțe psihoactive, comiterea de acte ilegale etc.

Educația la distanță crește riscul ca copiii să abandoneze prematur sistemul educațional. Fără contact live cu profesorii, elevii din grupurile vulnerabile nu numai că își pierd motivația și implicarea și rămân în urmă cu materialul de învățare, dar încetează și să mai învețe și să comunice. Din aceste motive, riscă să nu se întoarcă la școală. Potrivit Ministerului Educației și Culturii, în 2021, numărul elevilor cu risc de abandon din sistemul educațional din Bulgaria este de aproximativ 180.000 sau 25%.¹⁹ Dacă din 2018 până în 2020 procentul mediu de copii acoperiți de sistemul de învățământ crește cu aproximativ 0,4 puncte procentuale pe an, atunci în 2021 rămâne neschimbat - în medie 5% dintre copiii cu vârste cuprinse între 5 și 16 ani nu sunt acoperiți la vârstă. Procentul de copii fără educație este cel mai mare în districtele Shumen, Sleven și Haskovo²⁰.

Conform analizei situației și recomandărilor pentru liniile directoare de bază pentru educația și formarea profesională și învățarea pe tot parcursul vieții în Bulgaria în cadrul pregătirii Programului Operațional Știință și Educație pentru o creștere ²¹inteligentă, o provocare cheie pentru VET rămâne rata scăzută de retenție a studenților. Performanța EFP la acest indicator, care este semnificativ mai mică decât cea a învățământului general, continuă să se deterioreze, motiv pentru care este esențială necesitatea unei atenții speciale pentru îmbunătățirea ratelor de retenție și absolvire în sistemul EFP. În EFP, rata abandonului școlar este dublă față de cea observată în învățământul secundar general, în timp ce rata de absolvire este mult mai mică decât în învățământul general. Aceasta înseamnă că rata de retenție în sistemul VET și eficiența internă a acestuia sunt semnificativ mai mici decât în învățământul general. Din 2010, aproximativ 9% dintre studenții care au fost înscriși în EFP într-un anumit an nu s-au reînscris în anul următor. În 2022, aproape 63% dintre toți abandonarii școlari au fost din școli situate în orașe sau sate mici. Rata abandonului școlar pe întregul ciclu al programelor VET este de peste 21%, mult mai mare decât în învățământul general, unde rata abandonului școlar este de 8,5%. Aceasta înseamnă că unul din cinci elevi care s-au înscris la începutul cursului secundar superior VET/ET nu a rămas la școală până la sfârșitul programului. Dintre elevii VET care ajung în clasa a 12-a, doar trei din patru (75,5%) termină învățământul secundar (2021). În învățământul general, rata de absolvire este cu aproape 20 de puncte procentuale mai mare, la 94,7%. În ultimii ani, atât ratele de abandon școlar, cât și cele de absolvire a EFP s-au deteriorat

¹⁹ <https://web.mon.bg/bg/100669>

²⁰ <https://web.mon.bg/bg/news/4268>

²¹ https://www.eufunds.bg/sites/default/files/uploads/opseig/docs/2021-08/BG_VET_LLL_June_22.pdf

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale ANPCDEFP. Nici Uniunea Europeană și nici ANPCDEFP nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea

Nr. proiect 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

dramatic, în timp ce în învățământul general aceste rate s-au îmbunătățit. Între 2012 și 2022, proporția studenților VET care au abandonat școala a crescut cu 74%. În aceeași perioadă, rata abandonului școlar general a scăzut cu 28 de puncte procentuale. Rezultatul este o diferență foarte substanțială între ratele de abandon școlar în învățământul general și EFP, în timp ce în 2012 această diferență era încă sub 2 puncte procentuale. Rata de absolvire a EFP a înregistrat, de asemenea, o deteriorare semnificativă în această perioadă, de la 82,8% în 2012 la 75,5% în 2022. În același timp, rata de absolvire a învățământului general a crescut de la 93,0 la 94,7%. Ca urmare, diferența dintre rata de absolvire a EFP și învățământul general s-a dublat, de la 10,2 puncte procentuale la 20,2 puncte procentuale. Rezultatele examenului de evaluare externă națională, precum și rezultatele Programului pentru evaluarea internațională a elevilor (PISA) arată o concentrație mai mare de elevi cu performanțe academice scăzute în școlile VET decât în școlile de masă. În același timp, se așteaptă ca studenții de la EFP să studieze programe de învățământ mai extinse, deoarece învățământul profesional din Bulgaria acoperă atât programele de învățământ profesional, cât și cele de EFP. Combinația dintre programele de învățământ complexe și rezultatele scăzute poate duce în cele din urmă la descurajarea și pierderea motivației din partea elevilor și poate crește riscul de abandon școlar.

Ministerul Educației conform Legii cu privire la învățământul preșcolar și școlar, Strategia de activitate educațională în instituțiile pedagogice, Strategia de integrare educațională a copiilor și elevilor din minoritățile etnice și Strategia de reducere a ponderii abandonului timpuriu din sistemul de învățământ, studiază motivele părăsirii timpurii a EFP și a învățământului general.

Printre cele mai răspândite motive posibile pentru renunțarea unor studenți se numără următoarele:

- **Economic:** șomaj, venituri mici, standarde de trai reduse, migrația familiilor;
- **Social:** dezinteres parental, contradicții, conflicte, crize în familie:
 - impactul negativ al mediului de acasă - analfabetism funcțional; familii incomplete, violență domestică;
 - copii și elevi în situație de risc - cu înclinații de a comite acte antisociale, impunerea de pedepse stricte de către părinți;
 - influența grupurilor informale riscante sau a mediului prietenos.
- **Motive educaționale:** dificultăți în învățarea conținutului de învățare, metodă de evaluare, obiceiuri create/învățate sau lipsa acestora, atitudine negativă a participanților la procesul de învățare, lipsă de motivație, număr mare de absențe, disciplină deficitară, agresivitate la școală, rezultate educaționale scăzute, relații la școală, alegerea necorespunzătoare a școlii sau a profilului. Aici trebuie să includem și dificultățile în învățarea limbii bulgare și dezvoltarea abilităților de comunicare cu drepturi depline la copiii de origine străină.

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale ANPCDEFP. Nici Uniunea Europeană și nici ANPCDEFP nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea

Nr. proiect 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

- **Motive instituționale:** abordare insuficient coordonată între diferite servicii și specialiști la nivel național, local, regional și școlar.
- **Motive legate de starea de sănătate:** riscurile de părăsire prematură a elevilor cu CES sunt legate de pregătirea insuficientă a școlilor pentru includerea lor.

2.4. Grecia

Educația profesională din Grecia joacă un rol crucial în pregătirea studenților pentru o gamă largă de oportunități de carieră și în abordarea nevoilor pieței muncii din țară. Sistemul grec de educație și formare profesională (EFP) combină atât cunoștințele teoretice, cât și abilitățile practice, oferind diverse căi pentru ca studenții să dobândească expertiză specifică industriei.

Sistemul VET din Grecia se caracterizează printr-o structură cuprinzătoare și flexibilă, permițând studenților să aleagă dintr-o varietate de căi profesionale. Aceste căi duc adesea la calificări și certificări recunoscute care sunt foarte apreciate de angajatori. Învățământul profesional este disponibil la diferite niveluri, de la învățământul secundar superior la cel postliceal, permițând studenților să intre direct pe piața forței de muncă sau să avanseze la niveluri superioare de educație, dacă doresc.

Unul dintre obiectivele principale ale educației profesionale în Grecia este de a reduce nepotrivirea dintre abilitățile dobândite de elevi și cerințele pieței muncii. Guvernul și instituțiile de învățământ colaborează îndeaproape cu industriile și angajatorii pentru a proiecta programe care să răspundă nevoilor în evoluție ale diferitelor sectoare. Procedând astfel, educația profesională se străduiește să doteze elevii cu cunoștințele și competențele necesare pentru a aborda lacunele de competențe și a contribui la creșterea economică a țării.

Mai mult, sistemul grecesc de formare profesională pune accentul pe oportunitățile de învățare la locul de muncă, cum ar fi ucenicile și stagiile, care permit studenților să câștige experiență practică în medii reale la locul de muncă. Aceste experiențe practice oferă informații valoroase asupra mediului de lucru real și promovează abilitățile soft esențiale, cum ar fi munca în echipă, comunicarea și rezolvarea problemelor, completând competențele tehnice dobândite în clasă.

În ultimii ani, percepția despre învățământul profesional în Grecia s-a schimbat treptat către atitudini mai pozitive. Pe măsură ce țara se confruntă cu provocări economice, a existat o recunoaștere din ce în ce mai mare a importanței formării profesionale în cultivarea unei forțe de muncă calificate și adaptabile.

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale ANPCDEFP. Nici Uniunea Europeană și nici ANPCDEFP nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea

Nr. proiect 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

Accentul pe educația profesională ca o cale de carieră viabilă a devenit esențial în combaterea șomajului în rândul tinerilor și în abordarea eficientă a nevoilor pieței muncii.

Pentru a asigura îmbunătățirea continuă și eficacitatea educației profesionale, guvernul grec a investit în infrastructura educațională, resurse și formarea profesorilor. În plus, acestea au încurajat o mai mare cooperare între școlile profesionale și întreprinderi, promovând legături mai puternice între educație și lumea muncii.

Educația profesională în Grecia este un sistem dinamic și divers care oferă studenților abilități și calificări valoroase pentru integrarea cu succes pe piața muncii. Cu accent pe învățarea la locul de muncă, colaborarea cu industriile și eforturile de schimbare a percepțiilor, educația profesională are potențialul de a contribui semnificativ la dezvoltarea economică a Greciei prin abordarea lacunelor de competențe și capacitatea forței de muncă pentru provocările viitorului.

În plus, Grecia a înregistrat o îmbunătățire uriașă a problemei tinerilor care abandonează școala. A existat o schimbare către învățământul postliceal în ultimii 20 de ani. Această schimbare se reflectă pe deplin în datele privind abandonul școlar, așa cum a evoluat în ultimii ani în Grecia, unde ratele abandonului școlar au scăzut de la 14 % la 4 % în 15 ani.

Cu toate acestea, ratele abandonului școlar în învățământul profesional au fost o preocupare de lungă durată în multe țări, inclusiv în Grecia. Educația profesională joacă un rol esențial în echiparea elevilor cu abilitățile practice și cunoștințele necesare pentru a intra cu succes pe piața muncii. Cu toate acestea, mai multe provocări au contribuit la rate mai mari de abandon școlar în învățământul profesional, afectând eficacitatea generală a sistemului:

- **Percepție limitată asupra educației profesionale:** Din punct de vedere istoric, educația profesională din Grecia a fost subevaluată în comparație cu educația academică. Există o prejudecată culturală față de învățământul superior, ceea ce îi determină pe mulți studenți să aleagă calea academică în locul celor profesionale. Această percepție poate contribui la ratele mai mari de abandon școlar în învățământul profesional.
- **Factori economici:** Grecia s-a confruntat cu o criză economică care a început în 2008 și a avut consecințe semnificative asupra sistemului educațional. Dificultățile financiare îi pot forța pe elevi să renunțe la școală pentru a-și întreține familiile financiar.
- **Lipsa investițiilor:** Educația profesională ar putea suferi din cauza lipsei de investiții în infrastructură, echipamente și programe de formare. Acest lucru poate afecta calitatea educației și poate descuraja studenții să-și continue studiile.
- **Nepotrivire cu nevoile pieței muncii:** Curriculumul și programele din învățământul profesional ar putea să nu se alinieze bine cu nevoile pieței muncii. Acest lucru poate duce la o lipsă de motivație în rândul studenților care pot percepe oportunități limitate de angajare după absolvire.

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale ANPCDEFP. Nici Uniunea Europeană și nici ANPCDEFP nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea

Nr. proiect 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

- **Nepotrivirea competențelor:** Una dintre problemele semnificative care contribuie la ratele de abandon școlar în învățământul profesional este nepotrivirea dintre competențele dobândite prin formarea profesională și cerințele pieței muncii. Dacă sistemul de învățământ profesional nu reușește să răspundă nevoilor în continuă evoluție ale industriilor și întreprinderilor, studenții pot percepe perspective limitate de angajare, ceea ce duce la rate crescute de abandon școlar.
- **Percepții culturale:** În Grecia, ca și în alte societăți, a existat o preferință tradițională pentru educația academică în detrimentul căilor profesionale. Această prejudecată culturală poate duce la stigmatizarea educației profesionale, făcând studenții mai predispuși să renunțe la studii pentru a obține diplome academice superioare, chiar dacă aceste diplome nu se aliniază cu interesele sau aptitudinile lor.
- **Lipsa de informații și îndrumare:** Accesul insuficient la orientare și consiliere în carieră în școli poate duce la decizii neinformate cu privire la parcursurile profesionale. Fără informații adecvate despre potențialele beneficii și oportunități de carieră după absolvirea învățământului profesional, studenții pot alege să renunțe la școală sau să aleagă căi alternative.
- **Percepția statutului social:** Educația profesională a fost adesea asociată cu un statut social mai scăzut în comparație cu educația academică. Această percepție poate afecta stima de sine a elevilor și le poate influența decizia de a rămâne sau de a părăsi învățământul profesional.
- **Condiții economice:** Grecia s-a confruntat cu provocări economice, în special în timpul crizei financiare care a început în 2008. Ratele ridicate ale șomajului și instabilitatea economică pot descuraja studenții să urmeze studii profesionale, deoarece se tem că investițiile în formarea profesională ar putea să nu dea roade în ceea ce privește ocuparea stabilă și satisfăcătoare.
- **Tranziția la învățământul superior:** Unii studenți pot părăsi învățământul profesional pentru a urma studii superioare, crezând că diplomele academice oferă perspective de carieră și statut social mai bune.

Abordarea problemei ratelor de abandon școlar în învățământul profesional este esențială pentru ca Grecia să își îmbunătățească competențele și capacitatea de inserție profesională a forței de muncă. Pentru a face acest lucru în mod eficient, factorii de decizie politică și părțile interesate trebuie să lucreze la reducerea decalajului dintre educația profesională și piața muncii. Aceasta include creșterea relevanței programelor profesionale, promovarea valorii și prestigiului educației profesionale, oferirea unei mai bune orientări în carieră și crearea de parteneriate mai puternice între instituțiile de învățământ și angajatori.

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale ANPCDEFP. Nici Uniunea Europeană și nici ANPCDEFP nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea

Nr. proiect 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

2.5. România

Abandonul școlar este o realitate a sistemului educațional, generând șomaj, dificultăți economice, sărăcie și probleme de sănătate. Motivele care îi determină pe tineri să abandoneze școala sunt atât economice, cât și sociale, dar includ și dificultățile de învățare, atmosfera din școli, relația dintre profesori și elevi sau organizarea și funcționarea sistemului educațional.

În România, procentul tinerilor care nu frecventează nicio altă formă de școlarizare sau formare este o problemă presantă, aproximativ 15% dintre tinerii cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani având cel mult 8 clase, potrivit datelor Eurostat pentru 2021. Rata abandonului școlar în România este de două ori mai mare decât media europeană, de 15,3%, față de media UE de 9,7%.²²

Perturbările cauzate de pandemia de COVID-19 continuă să afecteze sistemul de educație și formare profesională, chiar dacă sunt implementate măsuri de transformare a școlilor profesionale în instituții axate mai mult pe învățământul dual pentru a le face mai atractive. Numărul elevilor din învățământul profesional este relativ ridicat (56,6% în 2020, peste media UE de 48,7%) și din cauza reorganizării învățământului profesional de 3 ani începând cu anul școlar 2014/2015, context care a dus la o creștere constantă a ratei de participare a elevilor de la un an la altul.²³

În anul școlar 2020/2021, rata abandonului școlar a scăzut ușor în învățământul profesional, majoritatea abandonului provenind din domeniul tehnologic și mai puține din domeniul vocațional. Odată cu reorganizarea învățământului profesional în 2014/2015, rata abandonului școlar a scăzut semnificativ la 2,3% la sfârșitul anului 2020/2021. Un procent mai mare de abandon școlar se observă la populația feminină comparativ cu populația masculină. Totodată, numărul studenților repetați a crescut considerabil în contextul în care, în perioada post-pandemie, a fost revenit la sistemul clasic de evaluare.²⁴

În județul Iași există 24 de licee tehnologice și colegii tehnice în rețeaua școlară, dintre care 4 sunt în mediul rural și 20 de școli profesionale în mediul rural și urban. Comparând datele statistice din ultimii trei ani școlari pentru județul Iași, procentul elevilor neînscrși a fost de 0,72% din numărul total de elevi în

²² *Date din raportul Comisiei Europene privind Monitorul educației și formării din 2022*

<https://op.europa.eu/webpub/eac/education-and-training-monitor-2022/ro/country-reports/romania.html>

²³ *Rapoarte anuale privind stadiul învățământului preuniversitar, Ministerul Educației din România* <https://edu.ro/rapoarte-publice-periodice>

²⁴ *Report-State-of-pre-university-education-2021-2022*

https://www.edu.ro/sites/default/files/fi%C8%99iere/Minister/2022/Transparenta/Starea_invatamantului/Raport-Starea_invatamantului-preuniversitar-2021-2022.pdf

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale ANPCDEFP. Nici Uniunea Europeană și nici ANPCDEFP nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea

Nr. proiect 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

2022, în timp ce în 2021 a fost de 0,70%, iar în 2020 a fost de 0,72% (695 elevi neînscriși în anul școlar 2021-2022, 700 elevi în 2020-2021 și 715 elevi în 2019-2020).²⁵

Se remarcă faptul că numărul elevilor din mediul rural care abandonează școala a crescut de la 290 de elevi în anul școlar 2019-2020 la 400 de elevi în anul școlar 2020-2021. Numărul elevilor din mediul rural care abandonează școala este mai mare decât în zonele urbane (400 de elevi din mediul rural au abandonat școala față de 160 de elevi din mediul urban).

Principalele motive pentru renunțarea la școală sunt:

- elevii care provin din familii cu părinți plecați în străinătate;
- elevii care provin din familii de romi, înregistrați sau nu;
- situația materială precară a familiilor din care provin elevii;
- Măsuri insuficiente din partea conducerii școlare pentru a atrage și menține elevii în clasă și pentru a controla fenomenul abandonului școlar.

3. Constatări privind cercetarea de teren

3.1. Austria

Ca centru de ucenicie, ipcenter a efectuat un sondaj intern cu formatorii și studenții săi voluntari pentru a obține o perspectivă asupra motivelor pentru care studenții pot renunța și pentru a afla ce mecanisme pot fi utilizate pentru a preveni această problemă. Un nr. general din 12 formatori și studenți (cu vârste cuprinse între 17 și 21 de ani) au primit un chestionar de 15 și, respectiv, 14 întrebări pentru a oferi o perspectivă asupra problemei. Întrebările au fost formulate cu ajutorul unui expert intern, astfel încât să fie evitate răspunsurile pârinoare. În plus, obiectivele proiectului, precum și obiectivele sondajului au fost împărțite intern, astfel încât întrebările să poată fi formulate în consecință. Mai jos, există ambele perspective defalcate:

²⁵ **Stadiul învățământului preuniversitar în județul Iași, anul școlar 2021-2022**

<http://www.isjiasi.ro/index.php/informatii-de-interes-public/buletinul-informativ-legea-544-2001/2675-starea-invatomantului-preuniversitar-iesean-an-scolar-2021-2022>)

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale ANPCDEFP. Nici Uniunea Europeană și nici ANPCDEFP nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea

Nr. proiect 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

Perspectiva formatorilor/profesorilor

Următoarele răspunsuri au fost colectate de la formatori/profesori și consilieri care lucrează direct cu tinerii studenți. Accentul a fost pus pe personalul care a fost angajat pentru o perioadă mai lungă de ani și/sau are experiență în consiliere socio-pedagogică. Conform răspunsurilor profesorilor și formatorilor colectate de ipcenter, școala lor are un protocol/mecanism de sprijin pentru a preveni abandonul școlar. Cu toate acestea, nu a putut fi identificat un model clar cu privire la momentul în care elevii tind să abandoneze școala (80% dintre răspunsuri duc la această concluzie). Factorii despre care profesorii au considerat că au contribuit la abandonul școlar au fost lipsa de sprijin din partea școlii (60% din răspunsuri), așteptările greșite de la curs (60% dintre profesori par să creadă acest lucru) și lipsa perspectivelor de carieră pentru elevi (50%). Interesant este că profesorii nu credeau că genul a jucat un rol în ratele de abandon școlar. Pentru a preveni abandonul școlar, profesorii au sugerat implementarea unor programe de consiliere pentru a-i ajuta pe elevi să depășească problemele personale care i-ar putea împiedica să participe. Peste 60% dintre profesori ar sprijini astfel de inițiative.

Perspectivă elevilor

Scopul a fost de a vorbi cu studenții care sunt cel puțin în al doilea semestru și/sau puțin mai departe în educația lor. Genul și accentul studiilor lor nu au jucat un rol atunci când au efectuat aceste chestionare. 70% dintre studenții implicați cunosc pe cineva care a renunțat din diverse motive. Din răspunsurile elevilor, ei au simțit că factorii care contribuie la abandonul școlar au fost lipsa sprijinului familiei (50%), urmat de un acord puternic atunci când se menționează lipsa de motivație a elevilor și discriminarea bazată pe rasă, mediu cultural și religie. Factorii suplimentari care au afectat abandonul școlar au fost: frica/anxietatea și problemele fizice cu care se confruntă elevii. În ceea ce privește mecanismele de prevenire a abandonului școlar, studenții au menționat orientarea în carieră ca fiind un instrument util. Elevii au recomandat, de asemenea, programe de consiliere pentru a-i ajuta să depășească problemele personale care le-ar putea împiedica participarea la clasă. Aproximativ 70% dintre studenți sunt conștienți de astfel de servicii furnizate de institut și le folosesc în mod regulat. 50 % dintre elevi și-ar dori să aibă mai multe mijloace de sprijin atunci când se confruntă cu probleme socioeconomice.

Din răspunsurile profesorilor și elevilor, se pare că nu există un singur factor care să ducă la abandonul școlar. Mai degrabă, există o varietate de factori care pot contribui la decizia unui elev de a părăsi școala mai devreme. Prin urmare, o abordare multifacțată a prevenirii abandonului școlar este esențială, inclusiv programe de consiliere, orientare în carieră și sprijin familial. Prin abordarea acestor probleme, putem spera să reducem numărul de abandonuri școlare și să oferim studenților resursele și sprijinul de care au nevoie pentru a reuși.

În plus, ipcenter și-a analizat propriile date, desigur, cota de înscriere și abandon al participanților.

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale ANPCDEFP. Nici Uniunea Europeană și nici ANPCDEFP nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea

Nr. proiect 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

Mai jos este o defalcare a datelor pe an:

TN:i < 25 ani Intrări	Total	2020	2021	2022
	<u>5307</u>	<u>1759</u>	<u>1770</u>	<u>1778</u>
TN:i < 25 de ani Abandon școlar	Total	2020	2021	2022
S-a încheiat mai devreme din cauza preluării muncii (pozitiv)	726	197	277	236
Terminarea cursului (abandon)	<u>1793</u>	<u>443</u>	<u>666</u>	<u>644</u>
Numărul de persoane returnate	Total	2020	2021	2022
	129	19	33	71

Datele disponibile au fost preluate din ultimii trei ani (din 2020-2022) și arată diverse modificări ale numărului de persoane care încep un curs, precum și ale persoanelor care renunță și se întorc pentru a termina cursul.

Unii factori care ar fi putut influența creșterea numărului de persoane care se înscriu și termină cursurile, reducând astfel rata abandonului școlar din 2021-2022, includ pandemia. Toată lumea avea mult mai mult timp la dispoziție. Oamenii și-au părăsit locul de muncă sau au fost concediați și aveau nevoie de o carieră mai sigură. De exemplu, industria gastronomică austriacă a avut de suferit foarte mult și a trebuit să

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale ANPCDEFP. Nici Uniunea Europeană și nici ANPCDEFP nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea

Nr. proiect 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

concedieze un număr mare de oameni. Există oameni apoi, în schimb, încep să caute oportunități mai sigure în ceea ce privește locurile de muncă/carierile și încep o educație²⁶ suplimentară.

În plus, oamenii au avut timp să se gândească și să planifice în acei ani, mai ales că carantina a fost mai lungă în Austria comparativ cu alte țări. Tinerii caută oportunități educaționale, deoarece devine clar că viața de la lună la lună nu este sustenabilă. Un ultim factor care ar fi putut determina oamenii să caute educație și să rămână / să se întoarcă la ea ar fi putut fi creșterea costului vieții, deoarece i-a împins pe oameni să caute oportunități de perfecționare pentru a-și crește potențialul de câștig.

Pe scurt, datele din ultimii trei ani au arătat unele schimbări în numărul de persoane care încep, abandonează sau se întorc pentru a-și termina cursurile. Pandemia a jucat un rol important în aceste schimbări, deoarece oamenii au căutat căi de carieră mai sigure și au avut mai mult timp să se gândească și să planifice în timpul perioadelor de nefuncționare. În plus, creșterea costului vieții i-a determinat pe oameni să-și continue educația și să-și crească potențialul de câștig. Aceste constatări sugerează că pandemia a avut și poate continua să aibă un impact profund asupra aspirațiilor de carieră și a alegerilor educaționale ale oamenilor, precum și asupra posibilităților de a renunța la astfel de inițiative.

3.2. Bulgaria

În cadrul studiului realizat în cadrul proiectului TeSTEM, echipa DAYANA-X Ltd. a contactat următoarele grupuri de respondenți:

- **Personal organizațional propriu**
 - Administratori de cursuri VET
 - Formatori VET în diverse domenii
- **Profesori și elevi VET din școlile profesionale, după cum urmează:**
 - Școala Profesională de Transport – Strazhitsa
 - Colegiul Tehnic – Sliven
 - Liceul Profesional de Inginerie Mecano-Electrică și Electronică – Burgas
 - Liceul profesional în prelucrarea lemnului – Plovdiv
 - Liceu profesional în agricultură și agrotehnică - Kamen
- **Formatorii din centrele VET sunt următorii:**
 - CATRO Bulgaria – Sofia
 - Uspechen Start – Burgas

²⁶ Poledna, S., Rovenskaya, E., Crespo Cuaresma, J., Kaniovski, S. și Miess, M. (2020). Redresarea economiei austriece în urma crizei provocate de pandemia de COVID-19 poate dura până la trei ani.

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale ANPCDEFP. Nici Uniunea Europeană și nici ANPCDEFP nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea

Nr. proiect 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

Obiectivele sondajului au fost de a identifica factorii importanți care îi determină pe elevii din școlile și centrele VET să-și înceteze studiile, precum și de a modela măsuri de sprijin pentru prevenirea abandonului școlar.

Datele au fost colectate prin următoarele chestionare:

- Formulare de sondaj online
- Chestionar pentru profesori/formatori și personal VET

Au fost primite 17 răspunsuri.

Opinia rezumată exprimată de respondenți este următoarea:

- Profilul respondenților a fost reprezentat aproape în mod egal de profesori, formatori și personal administrativ
- Materiile predate au fost destul de diferite, variind de la TIC la sănătate și agricultură
- Experiența a fost de peste 4 ani
- Majoritatea respondenților nu văd abandonul școlar ca pe o problemă a școlilor lor
- Același număr de respondenți au avut experiență cu abandonul școlar
- Jumătate dintre respondenți cred că studenții abandonează școala în al doilea semestru
- Există domenii în care abandonul școlar are un raport mai mare
- Aproape toate motivele sugerate pentru renunțarea la școală au fost punctate cu scoruri mari
- Alte motive posibile sunt considerate a fi de origine personală
- Mai mult de jumătate dintre respondenți consideră că vulnerabilitatea socială este o cauză a abandonului școlar
- Aproape același raport crede că dizabilitatea nu este cauza abandonului școlar
- Mai mult de 88% dintre respondenți cred că sexul nu este un motiv pentru renunțarea la școală
- același raport dintre ei confirmă că știu despre protocolul de prevenire în școală
- Peste 58% dintre respondenți consideră că activitatea de consultanță ar putea fi în favoarea prevenirii abandonului școlar

Chestionar pentru studenții actuali

- respondenții se aflau în diferite etape și specialități de învățământ
- 2/3 dintre ei afirmă că știu că elevii au renunțat la școală
- același raport dintre ei afirmă că abandonul școlar nu este atât de frecvent în sistemul VET
- De asemenea, același raport de respondenți spun că vulnerabilitatea socială este o cauză a abandonului școlar
- Aproape 2/3 dintre respondenți cred că dizabilitatea ar putea fi o cauză a abandonului școlar
- Mai mult de 55% spun că sexul nu este o cauză pentru abandonul școlar
- Peste 88% dintre respondenți nu știu despre programele de prevenire din școlile lor
- Peste 66% dintre respondenți spun că consultanța ar putea juca un rol important în prevenirea abandonului școlar

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale ANPCDEFP. Nici Uniunea Europeană și nici ANPCDEFP nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea

Nr. proiect 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

Chestionar pentru elevii abandonați

- respondenții erau de diferite vârste, stadii de educație și specialități diferite
- Perspectivile de angajare au fost motivul principal pentru alegerea specialității lor
- peste 57% spun că EFP a fost alegerea lor
- Aproape 2/3 dintre respondenți indică lipsa finanțelor ca motiv pentru abandonul școlar
- Doar aproximativ 28% dintre respondenți au spus că au căutat sprijin, dar nu a fost
- suficient
- același raport spune că au participat la un program de consultanță
- Peste 71% cred că consultanța eficientă ar putea juca un rol pozitiv în prevenirea abandonului școlar
-

Mai mult, am colectat date prin interviuri față în față:

- **Profesori și formatori**

Două persoane au fost interviuate.

Ca principali factori pentru abandonul școlar, ei văd o comunicare slabă cu profesorul unei anumite materii, o înțelegere greșită a materialului de studiu, a mediului social și a prietenilor. În spatele abandonului școlar, există și factori economici, sociali, etno-culturali și de sănătate. Prevenirea joacă cel mai important rol în minimizarea cazurilor de abandon școlar. Diagnosticarea în timp util și recunoașterea semnelor de pericol de abandon școlar sunt o garanție a reintegrării cu succes a elevilor. Este necesar să lucați nu numai cu studentul, ci și cu familia acestuia pentru a preveni abandonul școlar.

- **Părinții elevilor care abandonează școala**

Două persoane au fost interviuate.

Ei cred că semnele abandonului școlar apar suficient de devreme pentru a putea reacționa. Intervenția trebuie să fie adecvată - în sensul tipului specific de specialist și că vizează baza problemei și nu consecințele. Poate că explicații mai oportune despre ce și de ce este studiat ar fi mai eficiente. Așteptările ar trebui discutate la anumite intervale de timp care corespund înțelegerii schimbate a viitoarei profesii și a condițiilor de exercitare a acesteia.

- **Personalul VET**

Două persoane au fost interviuate.

Respondenții au subliniat că există un risc real de abandon școlar și este necesar să se ia măsuri preventive pentru a preveni abandonul școlar. Astfel de măsuri ar trebui să se desfășoare în cel mai timpuriu stadiu posibil. Educația și formarea trebuie să fie construite pe bazele cererii și realității din viața modernă.

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale ANPCDEFP. Nici Uniunea Europeană și nici ANPCDEFP nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea

Nr. proiect 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

3.3. Grecia

Institutul de Formare Profesională AKMI este cel mai mare furnizor VET din Grecia și unul dintre cei mai mari 7 din Europa. A fost fondată în 1989 și astăzi este activă în 9 orașe din Grecia (Atena, Pireu, Salonic, Heraklion, Larissa, Rodos, Chalkida, Elliniko, Alexandroupoli), reprezentând aproape 60% din totalul sectorului VET din țară, oferind educație postliceală, de nivelurile CEC 3-5. În fiecare an, aproximativ 18.000 de studenți activi sunt înscriși pentru a studia una dintre cele 112 specialități, în peste 380 de laboratoare din 14 sectoare diferite în peste 37.500 m2 de infrastructură din întreaga țară.

În acest context, sondajul a fost realizat cu cursanți și formatori/personal VET. Mai exact, 16 chestionare au fost completate de cursanți și 11 de formatori/personal (4 formatori și 7 membri ai personalului). Trainerii/sondajul personalului s-a concentrat pe personal, deoarece aceștia sunt personalul care se ocupă de abandonul școlar, intrând astfel în contact mai direct cu cursanții care au abandonat școala. În plus, a fost destul de dificil să contactezi abandonul școlar sau părinții. Acest lucru s-a datorat faptului că abandonul școlar a renunțat din motive care au creat un stigmat social.

Rezultatele chestionarului de la profesori/formatori și personal VET

Sondajul a avut ca rezultat 11 chestionare completate de formatori/personal (4 formatori și 7 angajați). Această parte a sondajului s-a concentrat pe personal, deoarece aceștia sunt cei care se ocupă de abandonul școlar, intrând astfel în contact mai direct cu cursanții care au abandonat. Tabelul de mai jos prezintă datele extrase din chestionare cu cele mai frecvente răspunsuri.

T1	T3	Între- ba rea 4	Între- ba rea 5	Întrebar ea 6	Întrebar ea 7	Întrebar ea 10	Întreba rea 11	Întreb area 12	Între- bare a 14	Întrebare a 15
- 4 Antre- nori - 7 Perso- nalul	- 60% cel puțin 4 ani - 40% mai mult de 4 ani	- 90% Nu - 10% Da	- 70% Nu - 30% Da	60% fără tipar atunci când elevii abandonea- ză școala	70% Nu neapărat	100% Complet de acord - Acord	90% Complet de acord - Acord	- 70% Nu - 30% bărbați	100% Da	Fiecare alegere a fost selectată, dar O. și R. au fost alese din majoritate.

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale ANPCDEFP. Nici Uniunea Europeană și nici ANPCDEFP nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea

Nr. proiect 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

În plus față de rezultatele de mai sus, la întrebarea 8, majoritatea răspunsurilor s-au concentrat pe "Lipsa resurselor financiare" și "Lipsa motivației din partea studenților" (care este legată de integrarea profesională și financiară).

Rezultatele chestionarului de la studenții actuali

16 chestionare au fost completate de cursanți, care au fost selectați aleatoriu pentru a obține cel mai imparțial rezultat posibil. Tabelul de mai jos prezintă datele extrase din chestionare cu cele mai frecvente răspunsuri.

Întrebarea 5	Întrebarea 6	Întrebarea 7	Întrebarea 8	Întrebarea 9	Întrebarea 12	Întrebarea 14
- 87,5% Nu - 12,5% Da	- 87,5% Nu - 12,5% Da	81,25% Complet de acord - Acord	75% Complet de acord - Acord	87,5% Nu	100% Nu sunt conștient	Fiecare alegere a fost selectată, dar a. și c. au fost selectate de majoritate.

În plus față de rezultatele de mai sus, la întrebarea 10, majoritatea răspunsurilor s-au concentrat pe "Lipsa resurselor financiare", "Timp insuficient din cauza locurilor de muncă secundare" și "Studenții nu văd perspective de carieră".

Interviuri aprofundate cu profesorii și personalul VET

Interviurile în profunzime au fost realizate de 4 angajați ai EFP, din zona administrativă a organizației, cu 4 ani de experiență. Cu toate acestea, experiența lor cu cazurile de abandon școlar a fost destul de limitată. Interviurile au urmat procesul de codificare în 3 etape pentru a extrage cele mai importante concluzii din contribuția intervievaților. Tabelul de mai jos prezintă principalele concluzii și observații care au fost extrase din interviuri.

Rezultatele întrebărilor exploratorii
Elevii se confruntă cu dificultăți financiare și trebuie să intre mai devreme pe piața muncii, așa că renunță la studii.

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale ANPCDEFP. Nici Uniunea Europeană și nici ANPCDEFP nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea

Nr. proiect 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

- Cursanții nu sunt motivați și nu au o orientare profesională solidă, așa că își părăsesc studiile pentru a urma un alt domeniu de studiu sau o cale de carieră.
- Cele mai vizibile semne că un elev este pe cale să abandoneze școala sunt performanța slabă la examene etc.
- De asemenea, a existat un model observat, cu cât elevul este mai în vârstă, cu atât este mai dificil să renunți la studii, deoarece este o decizie mai realizată.
- Cele mai frecvente măsuri proactive disponibile pentru a le aborda sunt actualizările progreselor și discuțiile cu profesorii și cursanții pentru a discuta cauzele și, dacă este posibil, modalitățile de abordare a acestora. Acest lucru nu se întâmplă adesea.
- Aplicarea sistemelor de sprijin pentru a aborda constrângerile financiare.
- Dezvoltarea de inițiative motivaționale, cu un accent deosebit pe integrarea profesională și economică.
- Stabilirea unor mecanisme de monitorizare constantă pentru detectarea timpurie a posibilelor abandonuri.

Rezultatele concluziilor/recomandărilor

- Dificultățile financiare și nevoia de a intra devreme pe piața muncii sunt factori importanți care îi determină pe cursanți să abandoneze studiile.
- Lipsa de motivație și orientarea inadecvată în carieră îi împing adesea pe cursanți să renunțe la studii pentru a urma domeniul sau căi de carieră alternative.
- Semnele vizibile ale unui potențial abandon școlar includ performanțe slabe la examene și neparticiparea frecventă la cursuri.
- Barierele financiare sunt o provocare cheie, forțând cursanții să decidă devreme să-și părăsească studiile pentru a lucra.

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale ANPCDEFP. Nici Uniunea Europeană și nici ANPCDEFP nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea

Nr. proiect 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

- Măsurile proactive, inclusiv actualizările progresului și conversațiile, sunt eficiente, dar nu sunt implementate în mod consecvent.
- Un model notabil sugerează că elevii mai în vârstă renunță mai rar, sugerând un proces de luare a deciziilor mai deliberat.
- Mecanismele de sprijin care abordează barierele financiare și inițiativele motivaționale, cu un accent deosebit pe integrarea profesională și economică, sunt un factor decisiv în prevenirea abandonului școlar.
- Mecanismele de monitorizare continuă sunt importante pentru detectarea timpurie și intervenția pentru a preveni abandonul școlar.

Rezumat

Constatările din 11 chestionare ale personalului și 16 chestionare ale cursanților au evidențiat probleme precum barierele financiare și lipsa de motivație ca principalele motive ale abandonului școlar. Este demn de remarcat faptul că elevii mai în vârstă păreau mai puțin predispuși să renunțe, sugerând un proces de luare a deciziilor mai atent. Au fost identificate măsuri proactive, cum ar fi actualizări de progres și conversații, dar nu au fost implementate în mod consecvent. O lipsă de conștientizare a anumitor probleme în rândul cursanților actuali a fost evidentă, subliniind necesitatea unor măsuri specifice. Interviuurile aprofundate cu doi membri ai personalului cu experiență au evidențiat importanța asistenței financiare și rolul mecanismelor de sprijin și al inițiativelor motivaționale în prevenirea abandonului școlar. Studiul concluzionează că abordarea provocărilor financiare, oferirea de orientări solide în carieră și menținerea mecanismelor de monitorizare continuă sunt cruciale pentru reducerea abandonului școlar în sectorul educației și formării profesionale.

3.4. România

Din perspectiva Inspectoratului Școlar Iași, autoritate locală reprezentând Ministerul Educației Naționale din România, unitățile școlare ar trebui să identifice soluții viabile pentru reducerea fenomenului părăsirii timpurii a școlii și să desfășoare, în mod constant și susținut, activități de consiliere pentru elevi și părinții acestora, în contextul situației post-pandemice.

USLIP Iași a realizat un studiu de analiză cu cinci școli profesionale și tehnice din județul Iași:

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale ANPCDEFP. Nici Uniunea Europeană și nici ANPCDEFP nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea

Nr. proiect 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

1. Colegiul "Vasile Adamachi" Iași
2. Colegiul Tehnic "Gheorghe Asachi" Iași
3. Liceul Economic "Nicolae Iorga", Păscani
4. Liceul Tehnologic "Mihai Busuioc", Păscani
5. Școala Profesională Stolniceni-Prajescu

Obiectivul cercetării s-a axat pe identificarea principalilor factori care determină unii elevi din sistemul de educație și formare profesională să abandoneze școala, crearea de mecanisme de sprijin pentru viitorii studenți și îmbunătățirea experienței lor de studiu.

Datele și statisticile din aceste școli au fost colectate și analizate, cu sprijinul personalului școlii și al conducerii, prin completarea a două chestionare și realizarea de interviuri cu directori de școli, formatori VET, profesori tehnici și formatori de profesori:

1. Chestionarul studenților, *abordarea abandonului școlar prin screeningul sistematic al elevilor*²⁷

12 chestionarele au fost completate de elevii din cele 5 școli

2. Chestionar pentru profesori, *Combaterea abandonului școlar prin screeningul sistematic al elevilor*²⁸

10 chestionarele au fost completate de personalul VET din cele 5 școli

3. Interviuri cu personalul VET (6 interviuri cu directori de școli, formatori și personal VET)²⁹

Din analiza documentelor instituționale ale celor 5 școli reiese că problema abandonului școlar este o provocare majoră, referindu-se la anumite criterii specifice acestui domeniu: mecanisme de asigurare a calității actului educațional, mecanisme de finanțare, adecvarea competențelor absolvenților la cerințele pieței muncii, toate aceste elemente legate de lipsa mecanismelor insuficiente din partea școlilor pentru controlul abandonului școlar.³⁰

Abandonul școlar provin din anumite medii defavorizate, din familii monoparentale, cu părinți care locuiesc în străinătate sau din anumite grupuri sociale și minoritare. Factorii care determină abandonul școlar sunt de asemenea strâns legați de contextul în care elevii au ajuns să fie educați în aceste școli:

²⁷ Rezumatul chestionarelor <https://docs.google.com/forms/d/1dbuDRWtTwXrPI4bSa4BzapexrNJQZpXaR7jFddzmsSU/edit#responses>

²⁸ Rezumatul chestionarelor https://docs.google.com/forms/d/1UcqAyhndduLKhElfNiGDDO4vzAnqB2yGsoV_roDldVs/edit#responses

²⁹ Interviuri cu personalul VET

<https://onedrive.live.com/?authkey=%21AL6UdnY2q1hwhDc&id=9C3387C8A595D828%21834&cid=9C3387C8A595D828>

³⁰ Date oficiale preluate de pe site-urile școlilor:

Colegiul Vasile Adamachi, <https://colegiuladamachi.ro/>, Colegiul Tehnic Gheorghe Asachi, <https://www.colegiulasachi.ro/>, Liceul Mihai Busuioc Păscani, <https://licmihaiabusuioc.ro/>, Liceul Economic Nicolae Iorga, <https://iteniorga.ro/>

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale ANPCDEFP.

Nici Uniunea Europeană și nici ANPCDEFP nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea

Nr. proiect 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

- redistribuire computerizată către aceste școli din cauza notelor mici la Evaluarea Națională (la sfârșitul clasei a 8-a),
- lipsa de motivare a elevilor pentru specializările la care au fost repartizați,
- lipsa perspectivelor de carieră pentru specializările profesionale pe care le studiază
- percepția socială/ imaginea publică a învățământului profesional
- comunicare slabă între familie și școală

Puțini studenți aleg școlile profesionale din pasiune sau motivație internă sau pentru specializările oferite la aceste instituții.³¹ Școlile care oferă specializări atractive, care sunt căutate de copii, nu au mari dificultăți în acest domeniu, dar majoritatea școlilor se confruntă cu problema abandonului școlar, un fenomen frecvent în rândul elevilor din învățământul tehnologic și profesional. În general, elevii din aceste instituții nu văd perspectivele de carieră sau atractivitatea specializărilor oferite de școli, ceea ce îi determină să se angajeze sezonier în timpul școlii și să abandoneze.³²

Profesorii din cele cinci școli, care au completat chestionare și au realizat interviuri, consideră că următorii factori joacă un rol important în problema abandonului școlar:

- Lipsa resurselor financiare (100%)
- Lipsa sprijinului familial (77%)
- Lipsa de motivație din partea elevilor, din cauza redistribuirii computerizate (55%)
- Studenții nu văd perspective de carieră (44%)³³

În ceea ce privește măsurile care ar trebui luate pentru a încuraja elevii să nu abandoneze școala, există unele asemănări în chestionarele completate de elevi și profesori. Ambele categorii consideră că sunt necesare următoarele mecanisme:

- **Programe de consiliere pentru a analiza problemele personale** care pot împiedica elevii să participe la cursuri, cum ar fi lipsa de interes pentru școală, relațiile cu colegii, mamele adolescente, decesul unui părinte sau dificultățile de comunicare în familie (41,7% din răspunsurile elevilor și 55,6% din răspunsurile profesorilor).
- **Îndrumări suplimentare privind cursurile și/sau examenele** (25% din răspunsurile elevilor și 55,6% din răspunsurile profesorilor)

³¹ *Interviu cu profesorul Bucătaru Vladimir, 20/04/2023, Pascani, Liceul Mihai Bănuș*

<https://onedrive.live.com/?authkey=%21AL6UdnY2q1hwhDc&id=9C3387C8A595D828%21903&cid=9C3387C8A595D828>

³² *Chestionar pentru studenți,*

<https://docs.google.com/forms/d/1dbuDRWtTwXrPI4bSa4BzapexrNQZpXaR7jFddzmzSU/edit#responses>

³³ *Chestionar pentru profesori,*

https://docs.google.com/forms/d/1UcqAyhndduLKhELfNIGDDO4vzAnqB2yGsoV_roDldVs/edit#responses

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale ANPCDEFP.

Nici Uniunea Europeană și nici ANPCDEFP nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea

Nr. proiect 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

- **Sprrijin financiar:** mai multe programe naționale de sprijin pentru elevii din școală, granturi sociale etc. (16,7% din răspunsurile elevilor și 33% din răspunsurile profesorilor)

Profesorii din cele 5 școli intervievate consideră că următoarele mecanisme/măsuri de reducere a abandonului școlar ar putea fi utile:

- **Mai multe plasamente/mișcări în proiectele Erasmus+**, ceea ce poate consolida atractivitatea specializărilor la care sunt înscriși elevii.³⁴
- **Implicarea familiei/părinților în activități educaționale** și necesitatea de a arăta atractivitatea domeniului ales pentru viitorul copiilor.³⁵
- **Programe de consiliere** atât pentru elevi, cât și pentru părinți³⁶

Provocările pentru școlile profesionale sunt numeroase și de actualitate. În Raportul de politici publice, "Educație profesională și tehnică, provocări și perspective de dezvoltare", realizat de Institutul de Cercetare a Calității Vieții, Academia Română, accentul se pune pe optimizarea sistemului de educație și formare pentru a răspunde cerințelor pieței muncii, promovarea accesului egal la educație și încurajarea învățării pe tot parcursul vieții, cu accent pe combinarea celor două tipuri majore de învățare - la școală și la locul de muncă.³⁷

În concluzie, atractivitatea sistemului școlar profesional și relevanța acestuia pentru nevoile beneficiarilor sunt acum priorități care trebuie luate în considerare. Serviciile de consiliere și orientare în carieră pentru elevi și părinți sunt extrem de importante în determinarea carierei elevilor, iar consilierea ar trebui să fie efectuată de personal specializat care aplică diverse teste, observarea sistematică a comportamentului elevilor pe o perioadă mai lungă sau alte modalități de identificare a potențialului de dezvoltare al elevilor pentru a reduce abandonul școlar.

³⁴ *Interviu cu Dan Chihaia, 3/04/2023, Colegiul Vasile Adamachi Iași*

<https://onedrive.live.com/?authkey=%21AL6UdnY2q1hwhDc&id=9C3387C8A595D828%21902&cid=9C3387C8A595D828>

³⁵ *Interviu cu Angela Blagoci, 26/04/2023, Școala Vocațională Stolniceni Prajescu*

<https://onedrive.live.com/?authkey=%21AL6UdnY2q1hwhDc&id=9C3387C8A595D828%21906&cid=9C3387C8A595D828>

³⁶ *Interviu cu Cătălina Atudosiei, 20/04/2023, Liceul Tehnologic Mihai Busuioc*

<https://onedrive.live.com/?authkey=%21AL6UdnY2q1hwhDc&id=9C3387C8A595D828%21893&cid=9C3387C8A595D828>

³⁷ *Educație profesională și tehnică, provocări și perspective de dezvoltare, Raport de politici publice, Institutul de Cercetare a Calității Vieții, 2016*

https://www.researchgate.net/publication/310609289_Invatamantul_profesional_si_tehnic_Provocari_si_perspective_de_dezvoltare

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale ANPCDEFP. Nici Uniunea Europeană și nici ANPCDEFP nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea

Nr. proiect 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

4. Analiza transnațională

În general, studiile efectuate arată că factorii care contribuie la abandonul școlar sunt multipli și pot fi grupați în mai multe categorii, cum ar fi:

- **factori demografici și economici** (șomaj, venituri mici, standarde de trai reduse, migrația familiilor)
- **factori sociali** (discriminare, segregare socială, lipsa accesului la educație de calitate)
- **factori școlari** (metode de predare inadecvate, climat școlar nefavorabil, lipsa implicării elevilor)
- **factori familiali** (sărăcie, conflicte familiale, lipsa sprijinului părinților)
- **factori individuali** (dificultăți de învățare, probleme de sănătate mintală, lipsă de motivație).

Rezultatele cercetării din raportul transnațional al proiectului TESTED arată că, în cazul celor 4 țări partenere, abandonul școlar este o problemă complexă cu cauze multiple. Principalele motive de abandon identificate în prima fază a cercetării pot fi grupate în două categorii principale:

1. Abordarea socio-economică și demografică:

- **Economic:** lipsa resurselor financiare, venituri mici, standarde de trai reduse, migrație;
- **Social:** dezinteresul părinților, contradicțiile, conflictele și crizele din familie;
- **Demografic:** vârstă, sex, etnie, origine socială, locație geografică;

2. Abordarea psihologică:

- **Motive individuale:** lipsa motivației, percepția de inadecvare în mediul școlar, atitudinea negativă a participanților la procesul de învățare, dificultăți în învățarea conținutului de învățare, lipsa perspectivelor de carieră, alegerea necorespunzătoare a școlii sau a profilului.
- **Motive educaționale:** un număr mare de absențe, disciplină slabă, agresivitate la școală, rezultate educaționale scăzute și relații la școală.
- **Motive instituționale:** o abordare insuficient coordonată între diferite servicii și specialiști la nivel național, local, regional și școlar.

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale ANPCDEFP. Nici Uniunea Europeană și nici ANPCDEFP nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea

Nr. proiect 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

- **Starea de sănătate:** riscurile de părăsire prematură a elevilor cu dificultăți de învățare și probleme de sănătate mintală.

Rapoartele naționale au fost analizate pentru a identifica factorii de risc comuni din cele 4 țări, factori care au fost cel mai frecvent asociați cu abandonul școlar. Factorii de risc care pot explica intenția elevilor de a abandona școala pot fi grupați în categorii distincte, dar adesea se intersectează și se influențează reciproc.

Rezultatele acestui studiu au ajutat consorțiul să identifice factorii de risc, să contureze domeniile prioritare, să măsoare condițiile cheie și să alinieze întrebările instrumentului de evaluare cu obiectivele proiectului, înainte de a începe proiectarea instrumentului de evaluare TeSTED.

- Factorii de risc relevanți selectați:

Austria	Lipsa motivației pentru școală
	Lipsa perspectivelor de carieră
	Dificultăți de învățare care izolează elevii și îi distanțează de comunitatea școlară
	frică/anxietate și probleme fizice cu care se confruntă elevii
	Lipsa sprijinului familiei
	Medii dezavantajate din punct de vedere socioeconomic
Bulgaria	Programe complexe în învățământul profesional care generează lipsa de motivație a elevilor
	Performanțe academice scăzute în școlile VET
	Dezinteresul părinților
	Aproape 2/3 dintre respondenți indică lipsa finanțelor ca motiv pentru abandonul studiilor în Bulgaria
	Dificultăți privind asimilarea conținutului de învățare, atitudinea negativă a elevilor în procesul de învățare și lipsa de motivație
	Impactul negativ al mediului familial este violența și familiile incomplete
	Lipsa socializării în familia "transnațională" din Bulgaria generează riscuri: comportament, emoții, agresivitate, abuz de substanțe, acte ilegale
	Elevii care sunt tratați sever de părinți și care au un comportament perturbator, prin comiterea de acte antisociale

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale ANPCDEFP. Nici Uniunea Europeană și nici ANPCDEFP nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea

Nr. proiect 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

	"Familii transnaționale"
Grecia	Lipsa resurselor financiare
	Lipsa motivației pentru școală
	Percepție limitată asupra învățământului profesional
	Percepții culturale: O preferință tradițională pentru educația academică față de școala profesională.
	Nepotrivirea dintre abilitățile dobândite de studenți și cerințele pieței muncii
	Cursanții nu sunt motivați și nu au o orientare profesională solidă
România	Lipsa de motivație a studenților pentru specializările la care le-au fost atribuite de calculator. Puțini studenți aleg școlile profesionale din pasiune sau motivație internă sau pentru specializările oferite la aceste instituții.
	Lipsa perspectivelor de carieră sau atractivitatea specializărilor oferite de școli îi determină să lucreze sezonier în timpul școlii și să abandoneze școala.
	Starea de sănătate a elevului, hărțuirea, relațiile tensionate dintre elevi și anxietatea.
	Studenții care nu au sprijin familial (cu părinții din străinătate)
	Mediul rural
	Lipsa resurselor financiare
	Dificultăți de învățare care generează frustrare, eșec și anxietate.

5. Concluzii

Rezultatele cercetărilor din aceste cinci țări aruncă lumină asupra provocărilor și strategiilor legate de ratele de abandon școlar în educația și formarea profesională (EFP). Deși fiecare țară are circumstanțe și abordări unice, rezumate în concluzii, apar câteva teme comune:

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale ANPCDEFP. Nici Uniunea Europeană și nici ANPCDEFP nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea

Nr. proiect 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

Factorul de risc 1	Medii dezavantajate	Austria, România, Bulgaria, Grecia
Factorul de risc 2	Lipsa sprijinului familiei	Austria, Bulgaria, România
Factorul de risc 3	Lipsa resurselor financiare	România, Bulgaria, Grecia
Factorul de risc 4	Lipsa motivației elevilor	România, Austria, Grecia, Bulgaria
Factorul de risc 5	Lipsa perspectivelor de carieră	România, Bulgaria, Grecia
Factorul de risc 6	Sistem de sprijin instituțional inadecvat	Grecia, Bulgaria, România

Scopul și provocarea este de a înțelege acești factori în diferite contexte educaționale și de a propune strategii pentru a-i atenua:

În toate cele cinci țări, factorii economici și sociali joacă un rol semnificativ în ratele de abandon școlar. Provocările economice, cum ar fi șomajul și veniturile scăzute ale familiei, pot forța elevii să părăsească școala prematur (**RF1 și RF3**)

Factorii sociali, inclusiv dinamica familiei și influențele comunității, contribuie, de asemenea, la problemă. (**RF2**)

Motivarea elevilor și sistemele de sprijin sunt esențiale pentru reducerea ratelor de abandon școlar. Când elevii nu sunt motivați sau se simt deconectați de școala lor, este mai probabil să plece. Calitatea educației în programele VET este un factor critic care influențează ratele de abandon școlar. Dacă elevii percep că educația pe care o primesc nu duce la abilități valoroase sau oportunități de muncă semnificative, sunt mai predispuși să renunțe. Percepția EFP în comparație cu educația academică influențează ratele de abandon școlar. În unele țări, există o prejudecată culturală față de învățământul superior, determinând mulți studenți să aleagă căi academice în detrimentul celor profesionale. (**RF4 și RF5 și RF6**)

Deși acești factori sunt răspândiți în diferite țări, impactul lor poate varia în funcție de contextele locale. Abordarea problemei multifacetate a abandonului școlar necesită o abordare cuprinzătoare care să implice sprijin economic, medii școlare îmbunătățite, servicii de sănătate mintală și implicare autentică a familiei și a comunității. Adaptarea acestor strategii pentru a se potrivi contextelor locale va fi esențială pentru succesul lor în diferite țări. Prin punerea în aplicare a acestor măsuri, putem depune eforturi pentru

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale ANPCDEFP. Nici Uniunea Europeană și nici ANPCDEFP nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea

Nr. proiect 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

a reduce ratele de abandon școlar și pentru a ne asigura că mai mulți elevi își finalizează educația, îmbunătățindu-le astfel perspectivele și contribuind la dezvoltarea societății.

Profilul elevilor cu risc de abandon școlar

Conform raportului de analiză transnațională, profilul elevilor care sunt expuși riscului de abandon școlar este următorul:

- elevi care nu au o orientare profesională clară de la o școală VET
- studenți care nu sunt motivați să-și continue studiile
- Studenți ai căror părinți sunt în străinătate
- studenți care trăiesc în comunități defavorizate
- studenți cu profil economic scăzut
- elevii nu simt niciun sprijin de consiliere din partea școlii de formare profesională
- elevi care au fost implicați în episoade de hărțuire
- elevi cu dificultăți de învățare care generează frustrare, eșec și anxietate

Recomandări și domenii prioritare pentru proiectarea instrumentului de evaluare TeSTED

Fiecare student are un profil individual cu nevoi unice; În acest context, sunt necesare mai multe instrumente pentru a personaliza strategiile de intervenție, pentru a monitoriza progresul și pentru a oferi tuturor elevilor șansa de a reuși. Oferirea de parcursuri de învățare flexibile în cadrul sistemului VET, cum ar fi cursuri cu fracțiuni de normă sau online, ucenicii și oportunități de învățare la locul de muncă, poate găzdui diverse stiluri de învățare și circumstanțe personale, reducând probabilitatea de abandon școlar.

Prin urmare, ne propunem să creăm medii de învățare mai incluzive și mai favorabile, îmbunătățind în cele din urmă rezultatele pentru elevii VET prin instrumente de lucru utile pentru profesori, cum ar fi Instrumentul de evaluare, care poate detecta semnele timpurii de suferință ale elevilor și îi poate identifica pe cei cu risc de abandon școlar. Scopul principal al acestui instrument de evaluare a riscului de abandon școlar este de a identifica elevii care riscă să părăsească școala înainte de a-și finaliza studiile.

Instrumentul de evaluare TeSTED se va concentra pe întrebări specifice care vor evalua starea psihologică actuală a elevului și vor recunoaște posibilele semne de suferință din cauza dificultăților sale socio-economice. Identificarea timpurie a unor astfel de situații va permite implementarea unor intervenții țintite pentru a sprijini elevii să rămână la școală și să-și finalizeze studiile. Utilizarea unui astfel de instrument de evaluare a riscului de abandon școlar ar reduce rata abandonului școlar prin identificarea

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale ANPCDEFP. Nici Uniunea Europeană și nici ANPCDEFP nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea

Nr. proiect 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

elevilor cu risc și oferirea de sprijin adecvat, ar îmbunătăți rezultatele școlare ale elevilor care primesc sprijin suplimentar și le-ar crește capacitatea de inserție profesională.

Factorii de risc pentru abandonul școlar devin domenii prioritare de intervenție în procesul de dezvoltare a unui instrument de evaluare a abandonului școlar. Acest lucru se datorează faptului că identificarea și înțelegerea acestor factori de risc este crucială pentru proiectarea unor strategii eficiente de prevenire și intervenție pentru a reduce ratele de abandon școlar.

Un instrument de evaluare a abandonului școlar devine un instrument utilizat pentru a evalua probabilitatea ca un elev să abandoneze școala și constă într-o serie de întrebări care măsoară diverși factori asociați cu abandonul școlar, cum ar fi:

- **Factori academici:** note mici, prezență slabă, dificultăți cu temele, lipsă de motivație
- **Factori personali:** stima de sine scăzută, lipsa sprijinului social, probleme familiale, abuz de substanțe
- **Factori școlari:** climat școlar negativ, relații proaste cu profesorii, lipsa activităților școlare
- **Factori economici și socio-demografici:** sărăcie, dificultăți financiare, nevoia de muncă.

Identificarea și evaluarea factorilor de risc este esențială pentru înțelegerea cauzelor abandonului școlar: cunoașterea factorilor care cresc probabilitatea abandonului școlar poate ajuta la identificarea elevilor cu risc și la dezvoltarea unor strategii eficiente de prevenire.

Prin identificarea elevilor care sunt expuși riscului de abandon școlar pe baza răspunsurilor lor la chestionar, școlile și alte părți interesate își pot concentra intervențiile pe abordarea factorilor de risc specifici care sunt cel mai probabil să contribuie la abandonul școlar. Această abordare ținută poate fi mai eficientă decât programele de prevenire generală care nu iau în considerare nevoile individuale ale elevilor.

Astfel, factorii de risc identificați printr-un instrument de evaluare privind abandonul școlar pot fi abordați prin anumite tipuri de intervenții personalizate, axate pe nevoile elevului:

- **Intervenții academice:** oferirea de meditații, programe după școală și oportunități de școală de vară pentru a-i ajuta pe elevi să-și îmbunătățească notele și să recupereze munca pierdută.
- **Intervenții personale:** oferirea de servicii de consiliere, mentorat și asistență socială pentru a ajuta elevii să-și dezvolte abilitățile de adaptare, să dezvolte stima de sine și să abordeze problemele personale.
- **Intervenții școlare:** crearea unui climat școlar mai pozitiv și mai favorabil, îmbunătățirea comunicării între profesori și elevi și oferirea unei varietăți de activități extracurriculare.

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale ANPCDEFP. Nici Uniunea Europeană și nici ANPCDEFP nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea

Nr. proiect 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

6. Referințe

European

Comisia Europeană, Eurostat. (2023). *Părăsirea timpurie din educație și formare, 2023* [Imagine]. Statistici explicate. <https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=File:Early-leavers-from-education-and-training-2023.png>

Indicatori structurali pentru monitorizarea sistemelor de educație și formare în Europa, raportul de referință Eurydice, 2022
<file:///C:/Users/cursu/Downloads/structural%20indicators%20for%20monitoring%20education%20and-EC0522293ENN.pdf>

Cedefop. (2023, 11 august). *Germania: Orientare vocațională pentru tineri în vremuri de tulburări sociale*.
<https://www.cedefop.europa.eu/en/news/germany-vocational-orientation-young-people-times-social-upheaval>

Agencia Executivă Europeană pentru Educație și Cultură, Eurydice, Parveva, T., Motiejunaite, A., Noorani, S. et al., Indicatori structurali pentru monitorizarea sistemelor de educație și formare în Europa 2022 – Prezentare generală a reformelor majore din 2015, Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2022, <https://data.europa.eu/doi/10.2797/479169>

AUSTRIA

Beckmann, Janina & Wicht, Alexandra & Siembab, Matthias. (2021). Compromisuri în carieră și abandon din învățământul și formarea profesională în Germania
https://www.researchgate.net/publication/351442555_Career_Compromises_and_Dropout_from_Vocational_Education_and_Training_in_Germany

Site-ul Ministerului Federal al Educației, Științei și Cercetării din Austria a se vedea
<https://www.bmbwf.gv.at/Themen/schule/bef/schulabbruch.html>

Abandonul timpuriu din educație și formare, 2024 https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Early_leavers_from_education_and_training

Devreme Școală Plecare –Picătură Afară în Austria, 2016 <https://journal.phnoe.ac.at/index.php/resource/article/download/283/338/1266>

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale ANPCDEFP. Nici Uniunea Europeană și nici ANPCDEFP nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea

Nr. proiect 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

Coaching pentru tineret, Ministerul Federal Categorii:

<https://www.bmbwf.gv.at/Themen/schule/beratung/psus/jugendcoaching.html>

Consiliere psihosocială în și pentru școli, 2015 <https://www.schulpsychologie.at/15>

Perchinunno, P., Bilancia, M. și Vitale, D. (2021). O analiză statistică a factorilor care afectează abandonul școlar superior. Cercetarea indicatorilor sociali, 156, 341-362.

Poledna, S., Rovenskaya, E., Crespo Cuaresma, J., Kaniovski, S. și Miess, M. (2020). Redresarea economiei austriece în urma crizei provocate de pandemia de COVID-19 poate dura până la trei ani.

BULGARIA

Raport privind evaluarea ex post a impactului Legii asupra educației și formării profesionale, Ministerul Educației și Științei, 2022

https://www.mon.bg/nfs/2023/01/doklad-ob_zpoo_17012023.pdf

Metodologia de monitorizare a calificării continue și a competențelor forței de muncă, Ministerul Educației și Științei, 2021

https://www.mon.bg/nfs/2021/11/bg-19bg04_methodology_301121.pdf

Revizuire și recomandări privind politica forței de muncă în profesia didactică din Bulgaria Ministerul Educației și Științei, 2021

https://www.mon.bg/nfs/2021/11/bg-19bg04_policy%20note_301121.pdf

Tranziția de la școală la muncă în Bulgaria: lină pentru unii, precară pentru mulți, Veneta Krasteva, 2023

Mecanismul de lucru comun al instituțiilor privind acoperirea, incluziunea și prevenirea abandonului școlar al copiilor și elevilor de vârstă preșcolară și școlară obligatorie, Decretul Consiliului de Miniștri

<https://lex.bg/en/laws/ldoc/2137184744>

GERMANIA

ReferNet Germania; Germania: orientare vocațională pentru tineri în vremuri de tulburări sociale. Cedefop (2023). Știri naționale despre VET

Krötz, M. și Deutscher, V. (2022). Abandonul în EFP duală: de ce ar trebui să luăm în considerare direcția de abandon atunci când analizăm abandonul. Cercetare empirică în domeniul educației și formării profesionale, 14(1), 1. <https://doi.org/10.1186/s40461-021-00127-x>

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale ANPCDEFP.

Nici Uniunea Europeană și nici ANPCDEFP nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea

Nr. proiect 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

Cedefop (2020). Educația și formarea profesională în Germania: scurtă descriere. Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene. <http://data.europa.eu/doi/10.2801/329932>

Lanford, M., Maruco, T., Tierney, W. (2015). Lecții din Germania

Fazekas, M. și S. Field (2013), O revizuire a competențelor dincolo de școală din Germania, Revizuirile OCDE ale educației și formării profesionale, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/9789264202146-en>.

Beckmann, Janina & Wicht, Alexandra & Siembab, Matthias. (2021). Compromisuri în carieră și abandon din învățământul și formarea profesională în Germania. 10.31235/osf.io/4ztv9.

ROMÂNIA

Petrescu Claudia, *Învățământ profesional și tehnic, provocări și perspective de dezvoltare, Raport de politici publice, Institutul de Cercetare a Calității Vieții, 2016*

https://www.researchgate.net/publication/310609289_Invatamantul_profesional_si_tehnic_Provocari_si_perspectiva_de_dezvoltare

Report-State-of-pre-university-education-2021-2022

https://www.edu.ro/sites/default/files/fi%C8%99iere/Minister/2022/Transparenta/Starea_invatamantului/Raport-Starea-invatamantului-preuniversitar-2021-2022.pdf

Stadiul învățământului preuniversitar în județul Iași, anul școlar 2021-2022

<http://www.isjiasi.ro/index.php/informatii-de-interes-public/buletinul-informativ-legea-544-2001/2675-starea-invatamantului-preuniversitar-iesean-an-scolar-2021-2022>

¹ Date din raportul Comisiei Europene privind Monitorul educației și formării din 2022

<https://op.europa.eu/webpub/eac/education-and-training-monitor-2022/ro/country-reports/romania.html>

Rapoarte anuale privind stadiul învățământului preuniversitar, Ministerul Educației din România

<https://edu.ro/rapoarte-publice-periodice>

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale ANPCDEFP. Nici Uniunea Europeană și nici ANPCDEFP nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea